

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Разова спеціалізована вчена рада ДУ «Інститут дерматології та венерології Національної академії медичних наук України» м. Харків (далі ДУ «ІДВ НАМН України») про присудження ступеня доктора філософії здобувачу Вітковській Марії Олександрівні утворена наказом в.о. директора ДУ «ІДВ НАМН України» від 01 серпня 2025 р. № 36 та рішенням Вченої ради від 01 серпня 2025 р. (протокол № 10) у складі:

Голова:

Гліб БОНДАРЕНКО, доктор медичних наук, професор, завідувач відділу інфекцій, що передаються статевим шляхом, ДУ «Інститут дерматології та венерології Національної академії медичних наук України»;

Рецензент:

Валентина ВОЛКОСЛАВСЬКА, доктор медичних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу науково-аналітичної роботи в дерматології та венерології ДУ «Інститут дерматології та венерології Національної академії медичних наук України»;

Офіційні опоненти:

Андрій ДАЩУК; доктор медичних наук, професор, професор кафедри дерматовенерології, хірургічної дерматології та медичної косметології Харківського національного медичного університету;

Ольга ДЕНИСЕНКО, доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри дерматовенерології Буковинського державного медичного університету;

Олександр ФЕДОРЕНКО, доктор медичних наук, професор, професор кафедри дерматології та венерології з курсом косметології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця.

Вітковська Марія Олександрівна, 1995 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2018 році Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, за спеціальністю «Лікувальна справа». На базі Харківської медичної академії післядипломної освіти у 2020 році пройшла спеціалізацію з дерматовенерології. З 1 вересня 2020 року до 31 січня 2025 року була очним аспірантом відділу дерматології, інфекційних та паразитарних захворювань шкіри ДУ «Інститут дерматології та венерології НАМН України». З лютого 2025 р. по теперішній час працює лікарем - дерматовенерологом відділення дерматології ДУ «ІДВ НАМН України».

Вітковська Марія Олександрівна виконала акредитовану освітньо-

наукову програму: Шкірні та венеричні хвороби, зі спеціальності 222 Медицина третього освітньо-наукового рівня. Дисертацію виконано у ДУ «ІДВ НАМН України» (м. Харків). Науковий керівник: Кутасевич Яніна Францівна, доктор медичних наук, професор, в.о. директора ДУ «ІДВ НАМН України». Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису українською мовою, який повністю відповідає вимогам до оформлення дисертації, затвердженим Наказом МОН України від 12.01.2017 р., № 40.

Разова спеціалізована вчена рада на підставі прилюдного захисту дисертаційної роботи: «Особливості перебігу, лікування та профілактики уражень шкіри, асоційованих з COVID - 19, з урахуванням клінічних, біохімічних та імунологічних порушень» за спеціальністю 222 Медицина (наукова спеціальність 14.01.20 – шкірні та венеричні хвороби) на засіданні «07» жовтня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 22 Охорона здоров'я Вітковській Марії Олександрівні, відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти.

Дисертація М.О. Вітковської є самостійною завершеною науковою працею, в якій подано обґрунтування та авторське вирішення окреслених завдань. Висловлені дисертанткою гіпотези, висновки, узагальнення підтверджуються отриманими результатами дослідження, що мають наукову новизну:

Вперше розроблена класифікація шкірних уражень у хворих, що перенесли COVID-19, та обґрунтована її доцільність, зокрема відокремлення ковідних уражень шкіри від тих, що мають опосередковане відношення до виникнення шкірної реакції, (пов'язані з реакцією на лікарські засоби) чи є результатом впливу COVID-19 на загострення чи маніфестацію дерматозів.

Розширено дані про стан системи коагуляційного гомеостазу у хворих на псоріаз та акантолітичний пемфігус, що перенесли COVID-19 у порівнянні з хворими, які не постраждали від коронавірусної інфекції, результати дозволили обґрунтувати додаткове включення до традиційної терапії ряд патогенетичних коригуючих препаратів.

Визначено оціночно - прогностичні маркери у сироватках крові хворих на розповсюджені та тяжкі дерматози у постковідному періоді, серед яких відзначено С-реактивний білок, аргументовано його призначення у діагностиці системної запальної відповіді.

Доведено негативний вплив коронавірусної хвороби на перебіг псоріазу, особливо у разі застосування СГКС для лікування COVID-19, та акантолітичного пемфігусу. Доведено виникнення системних запальних

реакцій при COVID-19, що приводять до обтяження перебігу хронічних тяжких дерматозів у постковідному періоді.

Наведена доцільність персоналізованого підходу до комплексної терапії хворих на хронічні дерматози, що перенесли COVID-19.

Здобувач має 17 наукових праць за темою дисертації, з яких 9 – статті в фахових наукових виданнях України, 1 стаття, що додатково відображає результати дисертації, в іноземному фаховому науковому журналі. Наукові праці дотримують вимогам пунктів 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії:

1. Кутасевич ЯФ, Олійник ІО, Маштакова ІО, Намли ІЕ, Вітковська МО. Шкірні прояви нової коронавірусної інфекції COVID-19, спричиненої SARS-CoV-2. Дерматологія та венерологія. 2020;(4):29–31.

2. Кутасевич ЯФ, Олійник ІО, Маштакова ІО, Вітковська МО. До питання класифікації уражень шкіри, асоційованих із гострою респіраторною хворобою COVID-19. Дерматологія та венерологія. 2021;(1):13–17.

3. Кутасевич ЯФ, Олійник ІО, Маштакова ІО, Вітковська МО. Клінічні випадки фотосенсибілізації, асоційованої із SARS-CoV-2-інфекцією і її лікуванням. Дерматологія та венерологія. 2021;(2):12–14.

4. Вітковська МО. Особливості використання бар'єрних засобів профілактики в період пандемії SARS-CoV-2-інфекції. Дерматологія та венерологія. 2021;(4):29–33.

5. Кутасевич ЯФ, Кондакова ГК, Джораєва СК, Гончаренко ВВ, Шевченко ЗМ, Левицька ОВ, Цимбал ВМ, Вітковська МО. Визначення окремих прогностичних маркерів обтяження захворювання у хворих на псоріаз у постковідному періоді. Дерматологія та венерологія. 2022;(4):7-12.

6. Вітковська МО. COVID-19: характеристика, терапія та актуальні питання. Дерматологія та венерологія. 2023;(1):7–10.

7. Кутасевич ЯФ, Олійник ІО, Маштакова ІО, Джораєва СК, Кондакова ГК, Вітковська МО, Єрещенко ОО. Лікувально-профілактичні підходи до хворих на псоріаз після перенесеної коронавірусної інфекції. Дерматологія та венерологія. 2023;(4):12–16.

8. МО Вітковська, СК Джораєва. Мікробіоценоз шкіри у хворих на хронічні дерматози, що перенесли COVID-19. Дерматологія та венерологія. 2024;(3):13–18.

9. Вітковська МО. Клінічні особливості уражень шкіри, асоційованих з COVID19. Дерматологія та венерологія. 2024;(4):19-22.

10. Kutasevych Y, Kondakova H, Dzhoraieva S, Vitkovska M, Sokol O, Shevchenko Z. Cytokine profiles of patients with psoriasis vulgaris who experienced acute respiratory infection with COVID-19. Open Access Maced J Med Sci. 2024;12(1):98-101.

У дискусії взяли участь голова, офіційні опоненти, рецензент.

Голова:

Гліб БОНДАРЕНКО, доктор медичних наук, професор, завідувач відділу інфекцій, що передаються статевим шляхом ДУ «Інститут дерматології та венерології Національної академії медичних наук України» зазначив, що дисертаційна робота є самостійною завершеною науково-дослідною працею, проведені дослідження є необхідними для удосконалення критеріїв діагностики та покращення лікувально-профілактичних заходів серед хворих з ураженнями шкіри, які асоційовані з COVID – 19. Сформульовані у дисертаційній роботі основні наукові положення та висновки ґрунтуються на даних сучасних методів дослідження. Обсяг досліджень є цілком достатнім для формування висновків. Робота базується на власних дослідженнях автора, містить наукову новизну та практичну значимість. Актуальність та своєчасність теми дисертації добре аргументовані та не викликають заперечень та сумнівів. Дисертаційна робота «Особливості перебігу, лікування та профілактики уражень шкіри, асоційованих з COVID - 19, з урахуванням клінічних, біохімічних та імунологічних порушень» Вітковської Марії Олександрівни відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» № 44 від 12 січня 2022 р. та наказу Міністерства освіти та науки України № 40 від 12 січня 2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації». Вітковська Марія Олександрівна заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина (наукова спеціальність 14.01.20 – шкірні та венеричні хвороби). Робота оцінена позитивно, без принципових зауважень.

Офіційні опоненти:

Андрій ДАЩУК, доктор медичних наук, професор, професор кафедри дерматовенерології, хірургічної дерматології та медичної косметології Харківського національного медичного університету, звернув увагу на те, що дисертаційна робота присвячена вирішенню надзвичайно актуальної задачі для сучасної дерматології та низки споріднених дисциплін, а саме підвищенню ефективності діагностики, лікування та профілактики уражень шкіри, асоційованих з COVID-19. Дисертація виконана на високому науково-методичному рівні. Робота є логічно побудованою, цілісною за науковою

концепцією і засвідчує високий рівень володіння лабораторно-клінічними методами. Висновки сформульовано чітко, вони є конкретними, обґрунтованими, повністю відповідають змісту результатів дослідження, меті та завданням роботи.

Робота оцінена позитивно, без принципових зауважень.

Ольга ДЕНИСЕНКО, доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри дерматовенерології Буковинського державного медичного університету підкреслила, що дисертаційна робота виконана на високому науковому рівні, що підтверджується обсягом проведених обстежень. Робота поєднує інноваційний клінічний аналіз із реальними пропозиціями щодо діагностики й лікування пацієнтів із хронічними дерматозами на тлі нової коронавірусної інфекції, а також акцентує увагу на персоніфікованому підході до таких пацієнтів. Всі наукові положення й висновки дисертації обґрунтовані, випливають із достовірних клінічних та лабораторних даних, одержаних у ході спостережень за пацієнтами. Отримані результати досліджень мають як наукову новизну, так і прикладне клінічне значення. Висновки дисертації сформульовані чітко, конкретно, відповідають меті та усім поставленим завданням роботи. Вони логічно завершують дослідження та мають переконливе наукове обґрунтування.

Робота оцінена позитивно, без принципових зауважень.

Олександр ФЕДОРЕНКО, доктор медичних наук, професор, професор кафедри дерматології та венерології з курсом косметології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця зазначив, що дисертаційне дослідження вирізняється належним науковим та методологічним рівнем. Робота є змістовною, логічно структурованою та повністю відповідає вимогам до наукових робіт. У дисертаційній роботі представлено низку положень, що мають істотну наукову новизну та суттєво доповнюють сучасні уявлення про дерматологічні наслідки COVID-19, обґрунтовано необхідність вивчення шкірних проявів COVID-19, а також впливу цієї інфекції на перебіг хронічних дерматозів. Здобувачка продемонструвала ґрунтовне володіння сучасними методами наукового пошуку, включаючи аналіз клінічної симптоматики, лабораторну діагностику, оцінку імунного статусу, біохімічних та коагуляційних порушень, що забезпечило комплексність дослідження. Особливу увагу заслуговує застосування мультидисциплінарного підходу, поєднання клінічної дерматології, імунології, лабораторної медицини та статистичного аналізу. У дисертаційній роботі отримано обґрунтовані результати, що в сукупності вирішують наукову задачу сучасної

дерматовенерології - підвищення ефективності діагностики, лікування та профілактики уражень шкіри, асоційованих з COVID-19.

Робота оцінена позитивно, без принципових зауважень.

Валентина ВОЛКОСЛАВСЬКА, доктор медичних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу науково-аналітичної роботи в дерматології та венерології ДУ «Інститут дерматології та венерології Національної академії медичних наук України» звернула увагу на те, що проведена наукова робота є своєчасною, актуальною, має вагоме теоретичне та практичне значення для сучасної дерматології. Робота виконана на високому методичному рівні, її мета і завдання логічно впливають із детального аналізу сучасного стану проблеми, задачі відповідають меті і визначають шляхи її вирішення. Сформульовані у дисертаційній роботі основні наукові положення та висновки базуються на достатній кількості спостережень. Вони ґрунтуються на результатах дослідження, які проводилися з використанням інформативних, сучасних методів, що є адекватними поставленим завданням наукової роботи.

Робота оцінена позитивно, без принципових зауважень.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Марії ВІТКОВСЬКІЙ ступінь доктора філософії з галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина (наукова спеціальність 14.01.20 – шкірні та венеричні хвороби).

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради

(підпис)

Гліб БОНДАРЕНКО
(власне ім'я та прізвище)